

Les darreres reformes i jurisprudència en matèria de contractació

Diputació de Lleida

Isidre Martí Sardà
Secretari de Badalona
1 de juliol de 2016

Índex

- 1.- Context normatiu (Directiva Europea i Normativa d'aplicació)
- 2.- Procediment negociat
- 3.- Modificacions contractuals
- 4.- Concessions de serveis
- 5.- Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, Decret de mesures urgents en matèria de contractació pública

1.- Context normatiu

- Directiva 2004/18/CE
- Directiva 2014/24/UE

Directiva 2004/18/CE

Transposició

Llei 30/2007, de 30 d'octubre

TRLCSP (RDLeg. 3/2011, de 14 de novembre)

Directiva 2014/24/UE

Transposició pendent
Termini exhaurit (18/04/2016)

Deroga

Directiva 2004/18/CE

Directiva 2014/24/UE

Característiques

- Extensió a totes les fases de la contractació
- Aposta per la contractació electrònica i la simplificació
- Procediments ordinaris:
 - | Obert
 - | Negociat amb publicitat
- Nou procediment:
 - Associació per a la innovació
- Foment processos d'agregació de la demanda
- Foment PIMES = codi bones pràctiques. Divisió dels contractes en lots
- Document europeu únic de contractació (DEUC)

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **Requisits:**

Contractes SARHA

Mandat incondicionat, clar i precís

Efecte directe vertical ascendent (invocació per operadors econòmics)

Efecte “orientador”: principis generals

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **Instruments per a la interpretació:**

Directiva 2014/24/UE, jurisprudència comunitària, avantprojecte Llei contractes sector públic (LCSP) i dictamen 1116/2015, de 10.3, del Consell d'Estat

Document d'estudi dels Tribunals Administratius de Contractació Pública d'1/03/2016

Recomanacions de la JCCA de l'Estat de 16/03/2016 i 06/04/2016

Informe JCCA Gencat 1/2016, de 06/04/2016

Instrucció Direcció General Contractació Pública 1/2016, de 28/04/2016

Contradiccions doctrinals

Informe interpretatiu Secretaria Diputació de Barcelona

Decret Llei 3/2016, de 31/05/2016, mesures urgents en matèria de contractació pública (DOGC 2/6/2016)

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **Objecte:**

Contractes d'obres: Annex II Directiva 2014/24/UE Annex I TRLCSP

Contractes de serveis, serveis socials i els específics de la Directiva 2014/24/UE
 Annex II TRLCSP

Concessió d'obres i de serveis: Directiva 2014/23/UE cal transferència de risc operacional

- **Ampliació objecte recurs especial en matèria de contractació:**

Aprovació i adjudicació

Efectes i extinció

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **Ajornament utilització mitjans electrònics:**

Fins **18/10/2018** (art. 90.2 en relació amb l'art. 22.1 directiva 2014/24)

Si s'utilitzen:

han de ser no discriminatoris, ni restrictius i han de preservar la integritat de les dades i la confidencialitat de les ofertes

- **Disponibilitat electrònica dels plecs :**

Accés lliure, directe, complet i gratuït

- **Terminis presentació sol·licituds de participació i de proposicions:**

Regla: Aplicació dels terminis més amplis

Procediment obert: Directiva 2014/24/UE (art. 27) no desplaça a TRLCSP (art. 159)

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **Termini publicitat DOUE formalització:**

Directiva 2014/24/UE (art. 50)

desplaça TRLCSP (art. 154)

- **Publicitat en DOUE:**

Prèvia a la nacional

Formularis normalitzats

Enviament electrònic a l'Oficina de Publicacions de la UE

- **Divisió contractes en lots**

doctrina pretransposició:

Nota informativa 2/2014, de 09/05, de la Secretaria Tècnica de la JCCA Catalunya

Informe JCCA Catalunya 19/2014, de 17/12

Informe JCCA Aragó 17/2015, de 03/12

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **Utilització obligatòria DEUC:**

Declaració formal del licitador sobre l'acompliment dels requisits previs de selecció i de no exclusió.
Formulari normalitzat fixat per la Comissió Europea Reglament d'execució (UE) 2016/7
de la Comissió de 05/01/2016 → desplaça art. 146 TRLCSP

- **Procediments adjudicació:**

Ordinaris: obert i negociat amb publicitat

Procediment negociat:

Supòsits aplicables: arts. 170 a 174 TRLCSP → si es regulen a la Directiva

No regulats → no aplicables:

quan no es pugui determinar prèviament el preu global (art. 170.b) TRLCSP)
quan es tracti d'obres o serveis complementaris (art. 171.b) i 174.b) TRLCSP)
en aquest supòsits el TRLCSP queda desplaçat
raó quantia (Art. 7 Dlc 3/2016)

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **RESUM:**

a) Ampliació de l'àmbit objectiu de la Directiva 2014/24/UE a totes les fases del contracte, a tots els serveis, amb independència de la seva categoria → previsió d'un règim particular per als serveis socials i altres serveis específics → i substitució de les categories dels contractes d'obres per les previstes a l'annex II de la Directiva.

b) Nou concepte de concessió que exigeix transferència al concessionari del risc operacional del contracte

c) Ampliació de l'objecte de recurs especial en matèria de contractació com a conseqüència de l'ampliació de l'àmbit objectiu d'aplicació de la Directiva.

d) Divisió dels contractes en lots com a regla general i necessitat de justificació en cas contrari.

e) Utilització obligatòria dels formularis normalitzats d'anuncis en DOUE i enviament per mitjans electrònics a l'Oficina de Publicacions de la Unió Europea

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **RESUM:**

f) Utilització del formulari normalitzat de DEUC que ha d'acceptar-se obligatòriament com a prova preliminar del compliment per part dels licitadors dels criteris previs de selecció i de no incórrer en cap causa d'exclusió.

g) Prevalença dels supòsits previstos a la Directiva per a la utilització del procediment negociat, que desplacen els previstos al TRLCSP.

h) Utilització excepcional del procediment negociat sense publicitat per raó de la quantia
➔ **procediment obert de tramitació simplificada per raons d'eficiència (art. 8 Dcat 3/2016).**

i) Modificació prevista no pot alterar la naturalesa global del contracte; ampliació de les causes imprevistes de modificació, publicació en DOUE i sotmetiment a recurs especial en matèria de contractació.

Enllaços d'interès efecte directe **Directiva 2014/24/UE**

- **Consell d'Estat:**

Dictamen 1116/2015, de 10/03 i avantprojecte de Llei de contractes del sector públic, 21/10/2015

<https://grelub.wordpress.com/2016/04/26/opiniones-y-argumentos-defendidos-por-investigadores-del-grel-son-confirmados-por-el-consejo-de-estado/>

- **Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat:**

Recomanació de 16/03/2016

<http://www.minhap.gob.es/Documentacion/Publico/D.G.%20PATRIMONIO/Junta%20Consultiva/informes/Informes%202016/Recomendaci%C3%B3n%20JCCA%20efecto%20directo%20post%20Comisi%C3%B3n%20Permanente%2015%20marzo%202016.pdf>

Recomanació de 06/04/2015

http://www.minhap.gob.es/Documentacion/Publico/D.G.%20PATRIMONIO/Junta%20Consultiva/informes/Informes%202016/Recomendacion%20de%20la%20JCCA%20sobre%20el%20DEUC%20aprobada%20el%206%20abril%20de%202016%203_.pdf

Enllaços d'interès efecte directe **Directiva 2014/24/UE**

- **Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya:**

Informe 1/2016, de 06/04

http://www10.gencat.net/ecofin_jcca/ni/docs/Informe%201-2016-CP.pdf

Decret Llei 3/2016, de 31/05, de mesures urgents en matèria de contractació pública:

<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7133/1500250.pdf>

- **Junta Consultiva de Contractació Administrativa d'Aragó:**

Informe 17/2015, de 03/12

http://www.aragon.es/estaticos/GobiernoAragon/OrganosConsultivos/JuntaConsultivaContratacionAdministrativa/Areas/02_Informes_Actuaciones/INFORME_17_2015_EFECTOS_%20DIRECTIVAS_LEY_3_2011.pdf

- **Tribunals administratius de contractació pública:**

Document d'estudi d/01/03/2016:

http://www.obcp.es/index.php/mod.documentos/mem.descargar/fichero.documentos_Documento_final_ESTUDIO_aplicacion_directa_de_las_Directivas_b43ec509%232E%23pdf/chk.a1819767e7f5371f26dd16ff0f1edcf3

- **Document europeu únic de contractació (DEUC):**

http://www10.gencat.net/ecofin_jcca/ni/docs/DEUC-cat.pdf

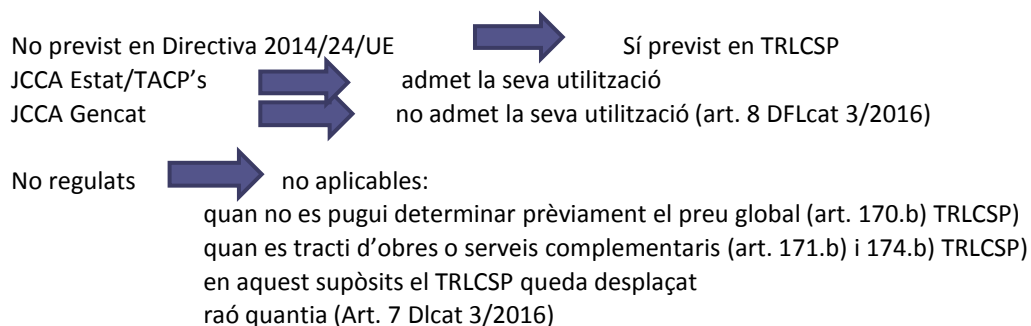
2.- Procediment negociat

- **Procediment de licitació amb negociació** (article 29 Directiva 24): Directiva 2004/18/CE
- **Directiva 2014/24/UE**

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

Procediment negociat sense publicitat per raó de la quantia:

Valoració doctrinal (TACP) procediment negociat per raó de la quantia:

No es regula a la Directiva 2014/24/UE ni a la Directiva 2004/18/CE, transposada mitjançant la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, derogada pel TRLCSP al 2011

El TRLCSP els limita de manera expressa a contracte no SARHA (art. 177.2)

No hi figura a l'avantprojecte de Llei de contractes del sector públic

Procediment excepcional, justificació per raons d'eficiència i/o eficàcia i no per referència al VEC (Considerant núm. 50 Directiva 2014/24/UE)

Exigeix negociació

2.- Procediment negociat

Efecte directe:

- **Procediment de licitació amb negociació** (article 29 Directiva 24): Directiva 2004/18/CE: té efecte directe al regular de manera clara, precisa i inequívoca el procediment de licitació amb negociació (en part ja pretransposat). Si es justifica la necessitat de la seva utilització, es pot utilitzar, amb independència de la seva quantia (desplaçament dels límits màxims del TRLCSP)
- **Ús del procediment negociat sense publicitat** (article 32 Directiva 24): en principi no té efecte directe atès que exigeix un acte legislatiu previ. No obstant això, a l'existir el procediment negociat sense publicitat en la nostra legislació interna, es permet l'aplicació d'aquells supòsits contemplats tant en les Directives com en el TRLCSP

2.- Procediment negociat

Efecte directe:

- **Supòsits de procediment negociat amb publicitat (idèntics a diàleg competitiu)**: tret del supòsit relatiu a les ofertes irregulars o inacceptables i, amb matisos, el supòsit relatiu a la impossibilitat de definir les especificacions tècniques del contracte, el TRLCSP no recull de manera similar els supòsits previstos a l'article 26.4 de la Directiva 24 en què els licitadors poden utilitzar el procediment amb negociació. Es considera que no tenen efecte directe ascendent.

2.- Procediment negociat

Previsions del D. Llei 3/2016 (article 7)

- Els contractes del sector públic es poden adjudicar per procediment negociat, **amb independència de la seva quantia**, només quan es doni algun dels supòsits dels següents articles del TRLCSP: 170.a), 170.c), 170.d), 170.e), 171.c), 172.a), 172.c), 173.b), 173.c), 173.d), 173.e), 174.a), 174.c) i 174.d)
- Idees /conceptes clau:

Amb independència de la seva quantia (SARHAI no SARHA)

Només en aquest supòsits (exclusió de la resta de supòsits, inclosos els negociats per raó de la quantia)

2.- Procediment negociat

- Consideració pràctica: apliquen únicament els procediments negociats específicament previstos tant al TRLCSP com a les Directives
- Afectació principal: procediments negociats sense publicitat

2.- Procediment negociat

Arguments sobre l'efecte directe

- a) La Directiva 24 **únicament** habilita la utilització del procediment negociat en les situacions previstes a l'article **26.4** i del procediment negociat sense publicitat en les situacions previstes a l'article **32**
- b) Tant les disposicions de l'article 26.4 de la Directiva 24 com les de l'article 32 són **clares, precises i inequívokes**
- c) **Caràcter imperatiu.** En el cas del negociat sense publicitat es preveu (article 26,6 de la Directiva 24) específicament que: *“els Estats membres no permetran el recurs a aquest procediment en cap supòsit diferent als de l'article 32 “*
- d) S'ha d'aplicar el mateix criteri **tant als contractes SARHA com als contractes no SARHA** atès que el dret intern no distingeix les causes d'utilització d'aquest procediment en funció de si els contractes superen o no els llindars comunitaris.

2.- Procediment negociat

Arguments sobre l'efecte directe

- e) Per bé que es podria intentar argumentar que els negociats sense publicitat per raó de la quantia que actualment es preveuen al TRLCSP continuen resultant aplicables al no superar els límits dels contractes SARHA (criteri de la JCCA de l'Estat), cal considerar (criteri JCCA Catalunya i D.Llei 3/2016) que:
- Les previsions de la Directiva són taxatives
 - Pel principi de primacia no es poden aplicar procediments contraris a la Directiva (les normes internes queden desplaçades (STJUE Costa c. Enel, 1964).
 - L'article 26.6 de la Directiva ho prohibeix expressament
 - Els procediments negociats sense publicitat són molt excepcionals (només si hi ha urgència imprevisible o quan estigui clar que no hi pot haver competència o millors resultats de contractació). Si s'aplica el negociat per raó de la quantia desapareix l'excepcionalitat.

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

Procediment obert tramitació simplificada, art. 8 Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública:

Justificació: aplicació de mesures de gestió eficient

VEC inferior a 100.000 € (serveis i subministraments) o 1.000.000 € (obres)

Anunci de licitació només en perfil de contractant si VEC igual o inferior a 60.000 € (serveis i subministraments) o 200.000 € obres. STC 237/2015, de 19/11, FJ8.

No exigència de garanties

Model obligatori per a la presentació de proposicions, preferència pel format electrònic

Possibilitat d'exigir inscripció en Registre de licitadors

Mesa de contractació en un sol acte: fase interna i fase pública

Adjudicació del contracte en termini màxim d'1 mes

Formalització de contracte en termini màxim de 5 dies

3.- Modificacions Contractuals

És la part més complexa i diversos règims aplicables.

La modificació dels contractes forma part del seu compliment.

Aplicació legislació vigent en el moment de la seva adjudicació.

- Diferents règims aplicables:
 1. Abans modificacions llei economia sostenible.
 2. A partir Llei 2/2011 d'economia sostenible.
 3. Aplicació directa directives per no transposició (18/4/2016).
 4. A partir entrada en vigor Decret Llei, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública (3/6/2016).

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **Modificacions contractuals**

qüestió complexa:

Doctrina contradictòria

Amplia regulació Directiva 2014/24/UE (art. 72 i considerant 107)

Jurisprudència comunitària

Regulació vigent TRLCSP (arts. 105 a 108)

Regulació avantprojecte de Llei de contractes del sector públic. Opció legislador nacional. Valoració Consell d'Estat

Art. 9 Dlcats 3/2016, de 31/05

3.- Modificacions Contractuals

1. Abans llei economia sostenible. Ctes SARHA efecte directe directives europees i la resta TRLCSP.

- Directives europees 2014 no regulen modificació contractes.
- LCSP regulació modificació contractes (ius variandi fins 50% i equilibri econòmic).
- Doctrina del TJUE restrictiva (criteris de predictibilitat, vinculació funcional o complementaria, equilibri econòmic, manteniment condicions solvència)

2. A partir llei 2/2011 d'economia sostenible. Règim TRLCSP més restrictiu. (Article 105 a 108 del TRLCSP.

- a) modificacions convencionals
- b) modificacions legals (supòsits i límits).
- c) Disposició transitòria: aplicable als contractes adjudicats a partir entrada en vigor .

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **Modificacions contractuals**

Valoració aplicabilitat:

Modificació prevista no pot alterar la naturalesa global del contracte

Modificació imprevista, noves causes:

Adició de prestacions complementàries (afectació arts. 105.2, 171.b) i 174.b) TRLCSP. Art. 9.1 Dlcac 3/2016):

Concorren raons econòmiques o tècniques, inconvenients significatius o augment substancial costos i

No supera el 50 % del valor inicial del contracte

Circumstàncies sobrevingudes i imprevistes = concepte imprevisibilitat:

Poder adjudicador diligent = impossibilitat de previsió

No alteració naturalesa global del contracte

No supera el 10 % (TRLCSP)/50 % (Directiva) del valor inicial del contracte

Directiva 2014/24/UE

Àmbits efecte directe

- **Modificacions contractuals**

Modificació no substancial: caràcter no substancial, amb independència del valor, en els termes de l'art. 72.4 Directiva 2014/24/UE:

No introducció de condicions que haguessin permès la selecció de candidats o ofertes diferents o major concurrència

No alteració de l'equilibri econòmic del contracte en benefici del contractista

No ampliació important de l'àmbit del contracte

Successió en la persona del contractista: exigeix previsió en plecs art. 9.2 DLcat 3/2016 desplaça art. 105.1 TRLCSP

Publicació en DOUE

Recurs especial en matèria de contractació

3.- Modificacions Contractuals

3. Aplicació directa directives per no transposició (18/4/2016).

La nova regulació de la modificació contractual en la DC es concreta de la manera següent:

- a) **Modificacions previstes** en els plecs de manera clara, precisa i inequívoca i que no poden alterar la naturalesa global del contracte.

- b) **Modificacions imprevistes:**
 - **Addició de prestacions complementàries:** quan, tractant-se d'addicionar prestacions, el canvi de contractista no sigui factible per causes econòmiques o tècniques i generi inconvenients significatius o un augment substancial de costos i amb el límit del 50% del valor inicial del contracte (límit aplicable al valor de cada modificació, sense que les modificacions consecutives puguin tenir per objecte eludir les disposicions de la DC). S'ha de publicar en DOUE.

 - **Circumstàncies sobrevingudes i imprevisibles:** quan la modificació es derivi de circumstàncies que un poder adjudicador diligent no hagués pogut preveure, no alteri la naturalesa del contracte i amb el límit del 50 % del valor inicial del contracte (límit aplicable al valor de cada modificació, sense que les modificacions consecutives puguin tenir per objecte eludir les disposicions de la Dc). S'ha de publicar en DOUE.

3.- Modificacions Contractuals

- **Supòsits de successió empresarial:** quan el contractista sigui substituït per un altre (cessió) sempre que estigui prevista la substitució en el plec de contractació i en cas que es produeixi una successió per reestructuració empresarial (fusió, escissió i anàlegs).
- **Modificacions no substancials:** quan la modificació no sigui substancial, amb independència del seu valor en els termes de l'art. 72.4 DC que defineix què s'entén per "modificació substancial".
- **Altres supòsits per raó de la quantia:** quan, sense alterar la naturalesa global del contracte, no superin els límits comunitaris ni el 10 % (serveis i subministraments) o del 15 % (obres) del valor inicial del contracte.

3.- Modificacions Contractuals

En definitiva, a efectes de claredat, es considera que l'efecte directe de la DE i, consegüent interpretació conforme, en el seu cas, del TRLCSP, amb relació amb la modificació dels contractes SARHA, es concretaria de la manera següent:

- a) **Prohibició que les modificacions previstes** en plecs de manera clara, precisa i inequívoca, **alterin la naturalesa global del contracte**, el que completa la previsió de l'art. 106 TRLCSP

- b) Incorporació de **noves causes de modificació imprevistes** en els termes següents:
 - **Addició de prestacions complementàries**, quan l'import **no superi el 50 %** del valor inicial, aplicable al valor de cada modificació –sense que les modificacions consecutives puguin tenir per objecte eludir les disposicions de la Directiva- i sempre que concorrin les **dues circumstàncies** que preveu la DC:

-raons econòmiques o tècniques
-i inconvenients o costos significatius

3.- Modificacions Contractuals

- **Circumstàncies sobrevingudes i imprevisibles**, causa ja prevista en TRLCSP que la DC modifica, sempre que:
 - Concorri **imprevisibilitat** (no imprevisió), entesa com aquella circumstància que un **poder adjudicador diligent** no hagués pogut preveure,
 - **No s'alteri la naturalesa del contracte**,
 - **I no es superi el 50%** del valor inicial del contracte –límit que desplaça el del 10 % previst en l'art. 107,3 TRLCSP-, límit aplicable al valor de cada modificació, sense que les modificacions consecutives puguin tenir per objecte eludir les disposicions de la Directiva.

Quant a l'aplicació del límit percentual al valor de cada modificació, sense que les modificacions consecutives puguin tenir per objecte eludir les disposicions de la Directiva, com s'ha dit, tot i el tenor literal del precepte, es considera que una interpretació conforme a la jurisprudència comunitària, que, a més, ja està pretransposada en el TRLCSP- l'estela del qual segueix clarament l'avantprojecte LCSP-, unida a la necessària preservació dels principis generals de la contractació i la seguretat jurídica, així com a la regla general de no alteració de la naturalesa global del contracte, aconsellarien no excedir aquell límit percentual per referència al valor total del contracte.

3.- Modificacions Contractuals

- c) **Exigència de la publicació de les modificacions en DOUE**, quan es tracti d'addicionar prestacions (procediment negociat complementari segons el TRLCSP) o quan obeeixin a circumstàncies sobrevingudes i imprevisibles, el que comporta que passin a ser susceptibles de recurs especial en matèria de contractació i que, per tant, no es pugui formalitzar el document de modificació, ni iniciar-se la prestació abans que hagi transcorregut el termini per formular aquell recurs especial.

3.- Modificacions Contractuals

4. A partir entrada en vigor Decret Llei , de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública (3/06/2016)

- **Article 9 . Causes de Modificació dels contractes.**

9.1 Els contractes es podran modificar quan sigui necessari per realitzar prestacions addicionals que únicament pugui portar a terme el contractista per raons econòmiques o tècniques o perquè una nova adjudicació pugui generar inconvenients significatius o un augment substancial de costos per a l'administració. En qualsevol cas, el límit màxim global d'una modificació per aquesta causa serà del 50% del valor inicial del contracte.

9.2. La successió en la persona del contractista per fusió, absorció, escissió, aportació o transmissió d'empresa o branca d'activitat , així com la revisió de preus i la cessió del contracte en cas que , en aquests darrers supòsits , s'admetin en els plecs , s'hauran de tramitar com a modificació de contracte.

9.3 En qualsevol cas , les modificacions del contracte s'han d'ajustar al que estableix les directives comunitàries

- Aplicable a tots els contractes.

4.- Concessions de serveis

- **Directiva 2014/23/UE, de 26 de febrer, relatiu a l'adjudicació de contractes de concessió**
- **Primera vegada en l'àmbit comunitari en la que es contempla una regulació específica sobre concessions diferenciada dels contractes públics clàssics.**
- **Primera vegada en la que s'unifiquen sota una mateixa regulació dels contractes de concessió d'obra pública i els contractes de concessió de serveis**

4.- Concessions de serveis

- **Definició: (art. 5)**

“Contrato a título oneroso celebrado por escrito, en virtud del cual uno o más poderes o entidades adjudicadores confían la prestación y la gestión de servicios distintos de la ejecución de las obras contempladas en la letra a) a uno o más operadores económicos³⁷³⁷, cuya contrapartida es bien el derecho a explotar los servicios objeto del contrato únicamente, o este mismo derecho en conjunción con un pago.

La adjudicación de las concesiones de obras o servicios implicará la transferencia al concesionario de un riesgo operacional en la explotación de dichas obras o servicios abarcando el riesgo de demanda o el de suministro, o ambos. Se considerará que el concesionario asume un riesgo operacional cuando no esté garantizado que, en condiciones normales de funcionamiento, vaya a recuperar las inversiones realizadas ni a cubrir los costes que haya contraído para explotar las obras o los servicios que sean objeto de la concesión. La parte de los riesgos transferidos al concesionario supondrá una exposición real a las incertidumbres del mercado que implique que cualquier pérdida potencial estimada en que incurra el concesionario no es meramente nominal o desdeñable. “

4.- Concessions de serveis

- **Àmbit subjectiu: menció específica a les entitats adjudicatores (art. 7)**
 - Activitat de l'Annex II (gas i calefacció, electricitat, servei públic en transport per ferrocarril, sistemes automàtics, tramvia , trolebus, autobús o cable, instal·lacions aeroportuàries o portuàries, serveis postals)
 - Autoritats estatals, regionals o locals, organismes de Dret Públic, associacions constituïdes per alguns d'ells
 - Empresa pública
 - Tota empresa sobre la que els poders adjudicadors puguin exercir, directa o indirectament, una influència dominant per raó de propietat o participació financera
 - Influència dominant: possessió d'ela majoria del capital; disposició de la majoria dels vots corresponents a les participacions emeses per l'empresa; capacitat de designació de més de la meitat dels membres de l'òrgan d'administració, de direcció de supervisió de l'empresa
 - Altres entitats amb dret especials o exclusius

4.- Concessions de serveis

- Umbral econòmic: valor igual o superior a 5.225.555 € (Art. 8)
 - Valor de la concessió: volum de negocis total de l'empresa concessionària generat durant el contracte (en el moment de l'anunci o de l'inici del procediment d'adjudicació quan no n'hi hagi; si el valor de la concessió en el moment de l'adjudicació supera en més d'un 20 % el seu valor estimat, aquesta serà l'estimació vàlida)
 - Conceptes a tenir en compte, entre d'altres:
 - Pròrrogues
 - Subvencions o avantatges financers
 - Renda de la venda de qualsevol actiu que formi part de la concessió
 - Valor dels subministraments o serveis que els poders o entitats adjudicatadores posin a disposició del concessionari
- Duració de la concessió (art. 18)
 - No es fixa un límit temporal, si bé la concessió ha de tenir un termini delimitat
 - Si s'estableix un termini superior als 5 anys, la seva durada màxima no podrà excedir el temps raonable per recuperar les inversions, junt amb un rendiment sobre el capital invertit

4.- Concessions de serveis

- Procediments d'adjudicació (arts. 30 i ss)
 - No s'estableixen procediments concrets
 - Respecte als principis d'igualtat de tracte, no discriminació i transparència
 - Regles sobre anuncis, accés electrònic a documents de la licitació, lluita contra la corrupció i prevenció de conflictes d'interès, prescripcions tècniques, garanties procedimentals i criteris d'adjudicació
- Normes relatives a l'execució de la concessió
 - Subcontractació (art. 42)
 - Modificació (art. 43)
 - Resolució (Art. 44)

4.- Concessions de serveis

Efecte directe de la Directiva 2014/23/UE

La major part del seu contingut té eficàcia directa. Cal destacar els següents punts:

- Concepte de contracte de concessió
- Àmbit subjectiu
- Càlcul del valor de la concessió
- Durada de la concessió
- Modificació de la concessió (gran part de la regulació)
- Resolució de la concessió